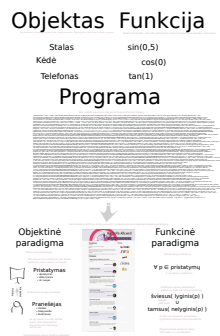

Funkcinis/Objektinis programavimas

Kas tai?

Principai Pavyzdžiai neGeek'am

Svežiai iškeptas Dirbantis
 Bakalauro aurelijus@banelis.lt
 aurelijus.banelis.lt

Aurelijus Banelis

Plačiau...
 Wikipedia: Functional programming
 Wikipedia: Object-oriented programming
 El. knyga: „Programming Scala“
 Straipsnis: „Total Functional Programming“
 WWW: „Java concurrency (multi-threading)“

Kuo tai??

Arba su kuo yra „valgomas“ Funkcinis ir objektnis programavimas. Objektus žmonės supranta greičiau, tai pradėsiu nuo jų.

Objektnis Funkcija

Taip pat aplinkui yra gausu įvairių daiktų, stalų, kėdžių ar telefonų. Objektą galima laikyti žodžiu „daiktas“ sinonimu.

Turbūt iš mokyklos laikų dar prisimenate tokias funkcijas, kaip sinusas ir kosinusas.

Stalas
Kėdė
Telefonas

sin(0,5)
cos(0)
tan(1)

Programa

Šitą matėtė kiekvienas. Na gal tik truputi kitokioje formoje...

```
<DOCTYPE html> <html> <head> <title>No Trolls Allowed</title> </head> </html> <script> </script> </head> <body> <div class="container"> <div class="main"> <div class="header"> <h1>No Trolls Allowed</h1> </div> <div class="content"> <div class="intro"> <p>No Trolls Allowed</p> </div> <div class="features"> <ul> <li>No Trolls Allowed</li> </ul> </div> <div class="cta"> <a href="#">Get No Trolls Allowed</a> </div> </div> </div> </div> </body> </html>
```

Objektnis paraigima

Turime daug pristatymų

Vienas nuo kito pristatymai gali skirtis aprašymu, eilės tvarka ir ar naujas

Pristatymas

- Aprašymas
- Eilės tvarka
- Ar naujas

Pristatymų rengia pranešėjai

Pranešėjas

- Vardas
- Slapyvardis
- Nuotrauka

Jie irgi vienas nuo kito skiriasi, vardu arba slapyvardžiu. Dauguma turi nuotrauką, bet ne visi.

Programuotojai tokius objektus-subjektus sugrupuoja į klases ir juos aprašo.

Funkcinis paraigima

Turime daug pristatymų

∇ p ∈ pristatymų

Ir naudotoji grąžiname

Prafiltravę lyginis pranešimus, grąžiname šviesaus fono pranešimus

šviesus(lyginis(p))

Taip pat grąžiname

tamsus(nelyginis(p))

Prafiltravę nelyginis pranešimus, grąžiname tamsaus fono pranešimus

Programuotojai įpratę tai rašyti CSS kalba, o ne prediktais.

Kad nereikėtų dirbti su „tekto sienomis“, programuotojai susigalvoja taisyklių-paradigmą.

Principai

Objektinis Funkcinis

Objektinis principus geriausiai iliustruoja mašinos pavyzdys

Funkcinio programavimo principus geriausiai iliustruoja pinigų pavyzdys

Bendra idėja

- Encapsulation** • Vairuojame mašiną, o ne kelią
- Methods & attributes** • Kol atvažiuome ištuštėjo kuro bakas
- Polymorphism & inheritance** • To paties gamintojo, bet kito modelio

- Recursion** • Neturime gražos: išsikisime į smulkesnes ir dar smulkesnes
- Immutable data** • Monetas keičiame kitomis, o ne perlydome kasoje
- Pattern matching** • Kasos aparate: banknotai prie banknotų, monetos prie monetų

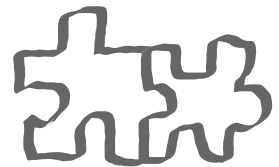

Išplėtinimas

- Objects as arguments** • ...
- Trait (multiple inheritance)** • ...
- Duck typing** • ...

- Functions as arguments** • ...
- Partially applied functions** • ...
- Implicits** • ...

Išlygiagretinimas

- ...
- ...
- ...

- Bendrai**
- Semaphore** Leidimas
 - Mutex** Žymeklis
 - Threads pools** Užduočių/rezultatų sąrašai

- ...
- ...
- ...

Testavimas

- ...
- Design by contract** • ...
- ...

- Bendrai**
- Test-Driven Development** Testai pagal programuotojus
 - Behavior-driven development** Testai pagal užsakovus
 - Domain-Specific Languages** Kodas/kalba pagal užsakovus

- ...
- QuickCheck** • ...
- ...

Pavyzdžiai

Objektinis Funkcinis

```
// Objektinis
abstract class Mašina(gamintojas: String, markė: String) {
    protected var kuro = 100
    protected var nuvažiuota = 0
}
class FerrariFF extends Mašina("Ferrari", "FF") {
    def važiuoti() = {
        if (kuro > 0) {
            kuro -= 22
            nuvažiuota += 100
        }
        gamintojas + " " + markė + " " + kuro + " l / " + nuvažiuota + " km"
    }
}
class FerrariF430 extends Mašina("Ferrari", "F430") {
    def važiuoti() = {
        if (kuro > 0) {
            kuro -= 25
            nuvažiuota += 110
        }
        gamintojas + " " + markė + " " + kuro + " l / " + nuvažiuota + " km"
    }
}
```

```
// Objektinis
case class Argumentas(reikšmė: String)
case class Rezultatas(var reikšmė: String)

object Singletons {
    def sudėti(a: Argumentas, b: Argumentas) = {
        new Rezultatas(a.reikšmė + b.reikšmė)
    }
}

// Funkcinis
def sudėti(a: Argumentas, b: Argumentas) = {
    new Rezultatas(a.reikšmė + b.reikšmė)
}

// JavaScript
String.prototype.kvaski = function() {
    return this.kvaski()
}

// TypeScript
class Actor {
    constructor(public name: string) {}
}
class Jonas extends Actor {
    constructor(public name: string) {}
}
class Darius extends Actor {
    constructor(public name: string) {}
}
```

```
import scala.actors.Actor
import scala.actors.Actor._

object Jonas extends Actor {
    def act {
        loop {
            receive {
                case "Sveikas" => { println("[] Pasveikino!"); Darius ! "Sveikas" }
                case "Kada susitikim?" => { println("[] Derinama!"); Darius ! 1015 }
                case "Hi" => { println("[] Atsiveikiam!"); Darius ! "Hi"; exitSelf("normal") }
                case žinute: String => println("[] Nesupratau: " + žinute)
            }
        }
    }
}

object Darius extends Actor {
    def act {
        loop {
            receive {
                case "Sveikas" => { println("[] Pasveikino!"); Jonas ! "Kada susitikim?" }
                case laikas: Int => { println("[] Susitikim." + laikas); Jonas ! "Hi" }
                case "Hi" => { println("[] Atsiveikiam!"); exitSelf("normal") }
                case žinute: String => println("[] Nesupratau: " + žinute)
            }
        }
    }
}

// Testavimas
val nesupratau: Kita nesamone
// Pasveikino
// Pasveikino
// Nesupratau: Nesamone
// Derinama
// Susitikim 1015
// Atsiveikiam
// Atsiveikiam
```

```
var testEnvironment = true;

def requireRequirement: Boolean, message: String = "" {
    if (!testEnvironment) scala.Predef.require(requirement, message)
}

def kiekVoziukuoti(vižiukuoti: Float) = {
    require(vižiukuoti > 0, "kg negali būti neigiam")
    require(vižiukuoti < 100, "virtuotė tik neatsaky")
    val keputėje: Double = vižiukuoti / 5
    require(Math.round(keputėje) == keputėje, "turi būti visas vižiukuoti")
    keputėje
}
```

```
def skalauti(banknotai: List[Int]): Int = {
    banknotai match {
        case primas :: antras :: likė => skalauti(primas + antras :: likė)
        case List(primas, antras) => primas + antras
        case _ => 0
    }
}

def funkcinis: List[Int] = {
    List(100, 50, 20, 2, 1)
}

def skalauti2(list: List[Int]): Int = {
    list.foldLeft(0) { (sum, i) => sum + i }
}

// Testavimas
val likė = 100
val antras = 50
val primas = 20
val likė2 = 2
val likė3 = 1
val likė4 = 1

// Testavimas
val likė = 100
val antras = 50
val primas = 20
val likė2 = 2
val likė3 = 1
val likė4 = 1
```

```
def skalauti(banknotai: List[Int]): Int = {
    banknotai match {
        case primas :: antras :: likė => skalauti(primas + antras :: likė)
        case List(primas, antras) => primas + antras
        case _ => 0
    }
}

def funkcinis: List[Int] = {
    List(100, 50, 20, 2, 1)
}

def skalauti2(list: List[Int]): Int = {
    list.foldLeft(0) { (sum, i) => sum + i }
}

// Testavimas
val likė = 100
val antras = 50
val primas = 20
val likė2 = 2
val likė3 = 1
val likė4 = 1

// Testavimas
val likė = 100
val antras = 50
val primas = 20
val likė2 = 2
val likė3 = 1
val likė4 = 1
```

```
def skalauti(banknotai: List[Int]): Int = {
    banknotai match {
        case primas :: antras :: likė => skalauti(primas + antras :: likė)
        case List(primas, antras) => primas + antras
        case _ => 0
    }
}

def funkcinis: List[Int] = {
    List(100, 50, 20, 2, 1)
}

def skalauti2(list: List[Int]): Int = {
    list.foldLeft(0) { (sum, i) => sum + i }
}

// Testavimas
val likė = 100
val antras = 50
val primas = 20
val likė2 = 2
val likė3 = 1
val likė4 = 1

// Testavimas
val likė = 100
val antras = 50
val primas = 20
val likė2 = 2
val likė3 = 1
val likė4 = 1
```

```
// Funkcinis
object Funkcinis {
    def sudėti(a: String, b: Int, int) => String = {
        (skalcius: Int) => (a + bskalcius, 3)
    }
}

// Funkcinis
def funkcinis: List[Int] = {
    List(100, 50, 20, 2, 1)
}

def skalauti2(list: List[Int]): Int = {
    list.foldLeft(0) { (sum, i) => sum + i }
}

// Testavimas
val likė = 100
val antras = 50
val primas = 20
val likė2 = 2
val likė3 = 1
val likė4 = 1

// Testavimas
val likė = 100
val antras = 50
val primas = 20
val likė2 = 2
val likė3 = 1
val likė4 = 1
```

```
def puslapis(duombaze: String, užklausa: String): String = {
    "Rodomas " + užklausa + " naudojant " + duombaze
}

def surisiPuslapis(duombaze: String)(užklausa: String): String = {
    puslapis(duombaze, užklausa)
}

// Testavimas
val duombaze = "mūsų puslapis"
val užklausa = "koks yra tavo vardas?"
val atsakymas = surisiPuslapis(duombaze)(užklausa)
println(atsakymas)

// Testavimas
val duombaze = "mūsų puslapis"
val užklausa = "koks yra tavo vardas?"
val atsakymas = puslapis(duombaze, užklausa)
println(atsakymas)
```

```
import org.scalatest._
import org.scalatest.Prop_

val sutungimoTestas = forall { (s1: String, s2: String) =>
    (s1 + s2).endsWith(s2)
}

sutungimoTestas.check

+ OK, passed 100 tests.
```

```
import org.scalatest._
import org.scalatest.Prop_

val sutungimoTestas = forall { (s1: String, s2: String) =>
    (s1 + s2).endsWith(s2)
}

sutungimoTestas.check

+ OK, passed 100 tests.
```

```
import org.scalatest._
import org.scalatest.Prop_

val sutungimoTestas = forall { (s1: String, s2: String) =>
    (s1 + s2).endsWith(s2)
}

sutungimoTestas.check

+ OK, passed 100 tests.
```

```
<Tab>
suma = function(Sa, Sb)
{
    return Sa + Sb;
};

echo suma(1, 2);
3

# Python
suma = lambda a,b: a + b
print sum(1, 2)
3
```

```
trait Rodomas {
    def rodyti(): String = ""
}

class Mygtukas(pavadinimas: String) extends Rodomas {
    override def rodyti() = pavadinimas + "mygtukas" + " super.rodyti()"
}

trait Spalvotas extends Rodomas {
    var spalva: String = "Žalia"
}

abstract override def rodyti() = {
    super.rodyti() + " Nuspalvintas " + spalva
}

trait Sukamas extends Rodomas {
    var laispaai: Int = 0
    abstract override def rodyti() = {
        super.rodyti() + " Pasuktas " + laispaai + " laispaiki "
    }
}

var manoMygtukas = new Mygtukas("Mano") with Spalvotas with Sukamas
println(manoMygtukas.rodyti());

Manomygtukas Nuspalvintas Žalia Pasuktas 0 laispaiki
```

```
val vardai = List("Jonas", "darius", "aurelijus") par
varda.map(_._toUpperCase)
println(vardai)

val galeiS1 = vardai.filter(_._endsWith("us"))
println(galeiS1)

val vardai2 = List("jonas", "darius", "aurelijus")
vardai2.map(_._toUpperCase)
println(vardai2)

val galeiS2 = vardai2.filter(_._endsWith("us"))
println(galeiS2)

ParVector(jonas, darius, aurelijus)
ParVector(darius, aurelijus)
List(jonas, darius, aurelijus)
ParVector(darius, aurelijus)
```

```
import org.scalatest._
import org.scalatest.Prop_

val sutungimoTestas = forall { (s1: String, s2: String) =>
    (s1 + s2).endsWith(s2)
}

sutungimoTestas.check

+ OK, passed 100 tests.
```

```
import org.scalatest._
import org.scalatest.Prop_

val sutungimoTestas = forall { (s1: String, s2: String) =>
    (s1 + s2).endsWith(s2)
}

sutungimoTestas.check

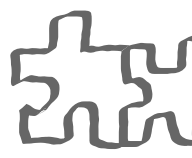
+ OK, passed 100 tests.
```

```
import org.scalatest._
import org.scalatest.Prop_

val sutungimoTestas = forall { (s1: String, s2: String) =>
    (s1 + s2).endsWith(s2)
}

sutungimoTestas.check

+ OK, passed 100 tests.
```


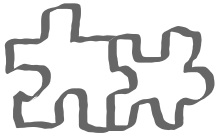
neGeek'am

Kada?

Taisyti seną,
ar įsigyti naują

Bendra idėja

Kaip?

Reikia pabaigti anksčiau,
nei įmanoma kokybiškai

Išplėtimas

Kurias?

Darbas grupėje:
užduočių paskirstymas

Išlygiagretinimas

Nuo ko?

Problemų sprendimas:
efektyvi pradžia

Testavimas

Klausimai?

Plačiau...

Wikipedia: Functional programming

Wikipedia: Object-oriented programming

El. knyga: „Programming Scala“

Ta pačia tematika:
Alvin Alexander Lipsitz
Scala: Context and view bounds

Straipsnis: „Total Functional Programming“

WWW: „Java concurrency (multi-threading)“